

Tilkendegivelse om branchevejledning for tarifering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg

Udskriftsdato: 7.10.2025 14.39

Sagsnr.: 23/02305

Afgørelsesdato: 24.6.2025

Resume

Tilkendegivelse af Green Power Denmarks branchevejledning for tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg.

Indholdsfortegnelse

Resumé	5
Tilkendegivelse	6
Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets tilkendegivelse fremgår nedenfor i forlængelse af afsnittet Vejledning.	7
Vejledning	7
Generelt	7
Tidsbegrænsning og kommende branchevejledning	7
Sagsfremstilling	9
Sagens forløb	9
Indholdet af den anmeldte branchevejledning	10
Rådighedstarif og betaling	10
Ændringer i den anmeldte branchevejledning	11
1. Effektbetaling	12
2. Forbrugstarif	13
3. Indfødningsstarif	13
4. Egenproducentabonnement	13
Metodens indvirkning på øvrige kunder	14
Metodens sammenhæng med den øvrige udvikling i tarifieringen	14
Høring	14
Høring over branchevejledningen for tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg	14
Rådighedstariffens afskaffelse	15
Egenproducenter og øvrige kunder med samme egenskaber	15
Hensyn til eksisterende kunder	15
Omkostningsægte tarifiering af egenproducenter	16
Ønske om større gennemsigtighed i netvirksomhedernes omkostninger	16
Høring over Forsyningstilsynets udkast til tilkendegivelse om branchevejledningen for tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg	16
Forsyningstilsynets vurdering af de modtagne høringssvar	17

Retsgrundlag	17
Elforsyningsloven	17
Elmarkedsforordningen	19
ACER-rapport om praksis for nettariffer	22
Metodebekendtgørelsen	23
Stamdataregisterbekendtgørelsen	23
Forsyningstilsynets begrundelse for tilkendegivelsen	23
Indledende betragtninger	23
Elmarkedsforordningen	24
Elforsyningsloven	25
Branchevejledningens overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18 stk. 1 og elforsyningslovens § 73, stk. 1	26
Elmarkedsforordningens kriterier i artikel 18	26
Afspejle omkostningerne, herunder afspejle de faktiske omkostninger for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger	27
Gennemsigtighed	29
Tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet	29
Anvendes uden forskelsbehandling	29
Kriterierne i elforsyningslovens § 73	30
Rimelighed	30
Objektivitet	30
Sammenfatning	31
Offentliggørelse af tilkendegivelsen	32

Tilkendegivelse om branchevejledning for tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg

24. juni 2025

J.nr.: 23/02305

Resumé

Green Power Denmark har den 18. oktober 2023 anmeldt en branchevejledning for tarifiering af kunder, der har en direkte linje, industriel egenproduktion eller hvor der på anden vis er samplacering af forbrug og produktion, til Forsyningstilsynets tilsyn.

Branchevejledningen omfatter såkaldte A-høj, A-lav og B-høj-kunder, som er tilsluttet eldistributionsnettet på 10 kV-niveau eller derover, som har en direkte linje, industriel egenproduktion, eller hvor der på anden vis er samplacering af forbrug og produktion (herefter benævnt kunderne som er omfattet af branchevejledningen).

Hovedelementerne i betalingsdesignet indeholdt i den anmeldte branchevejledning er:

- Rådighedstariffen og rådighedsbetalingen bortfalder.
- En opskalering af effektbetalingen.
- En reduktion af den tidsdifferentierede forbrugstarif.

Forsyningstilsynet har vurderet den anmeldte branchevejledning ud fra de materielle kriterier, der er fastsat i dansk ret og EU-retten, og finder, at den anmeldte branchevejledning opstiller rimelige, objektive, ikke-diskriminerende, gennemsigtige kriterier og tager hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet.

Forsyningstilsynet vurderer, at der knytter sig en vis usikkerhed til det analytiske grundlag, der ligger til grund for branchevejledningen, særligt hvad angår dokumentationen for, om en tarifiering på baggrund en metode, som bygger på branchevejledningen vil afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger. Tilsynet finder dog ikke holdpunkter for at konkludere, at dette ikke er tilfældet.

Hertil kommer, at den anmeldte branchevejledning efter Forsyningstilsynets vurdering indeholder væsentlige ændringer i tarifieringen for de omfattede elkunder, herunder en øget vægt på effektbetaling for kunder med direkte linjer og større egenproducenter.

På denne baggrund finder Forsyningstilsynet alene grundlag for at tage branchevejledningen til efterretning frem til 31. december 2027.

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400

Digital Post til os:
Send via virk.dk
Send via borger.dk

Tidsbegrænsningen skyldes særligt usikkerhed om, hvorvidt den valgte fordeling mellem effektbetaling og energitarif er tilstrækkeligt dokumenteret til, en tarifiering på baggrund af en metode, som bygger på branchevejledningen vil afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger.

Forsyningstilsynet peger på en række forhold, som Green Power Denmark med fordel kan tage højde for ved udformningen af en kommende branchevejledning, som vil kunne danne baggrund for en tarifiering af de kundekategorier, der er omfattet af den anmeldte branchevejledning, efter 2027. Dette med henblik på at sikre en mere smidig vurdering af en sådan branchevejledning.

Green Power Denmark kan således med fordel i forbindelse med kommende branchevejledninger supplere tarifgrundlaget med en analyse, der redegør for fordelingen mellem effektbetaling og energibaseret forbrugstarif.

Forsyningstilsynet anerkender, at der kan være metodiske og datamæssige begrænsninger i udarbejdelsen af en sådan analyse, og anbefaler derfor, at analysen kombinerer kvantitative og kvalitative vurderinger.

Ved udarbejdelse af kommende branchevejledninger bør Green Power Denmark samtidig være opmærksom på, at kravet om omkostningsægte tarifiering i henhold til elmarkedsforordningen alene er ét blandt flere kriterier, som Forsyningstilsynet lægger vægt på, herunder gennemsigtighed, rimelighed, objektivitet og ikke-diskrimination. Disse kriterier vurderes samlet og vægtes lige i tilsynets behandling af tarifmetoder og branchevejledninger, som kan danne baggrund for tarifmetoder.

Forsyningstilsynet forventer at indlede en dialog med Green Power Denmark i efteråret 2025 for at drøfte udmøntningen af anbefalingerne i tilkendegivelsen.

Tilkendegivelse

Forsyningstilsynet tager Green Power Danmarks branchevejledningen for tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg fra den 18. oktober 2023 til efterretning indtil den 31. december 2027.

Denne tilkendegivelse erstatter den del af branchevejledningen om Tarifmodel 3.0, som omhandler rådighedsbetalingen og rådighedstariffen, og som Forsyningstilsynet i sin tilkendegivelse af 13. december 2024 tog til efterretning indtil udgangen af 2025 eller tidligere, såfremt Forsyningstilsynet forinden har taget den anmeldte branchevejledning til efterretning, og tilsynet har godkendt netvirksomhedernes metoder baseret herpå, som herefter kan finde anvendelse, efter de gældende anmeldelses- og varslingsregler. Den nye tilkendegivelse omfatter alene tarifiering af de kundekategorier, der er omfattet af den anmeldte branchevejledning om tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg.

Denne tilkendegivelse er udarbejdet i medfør af elforsyningslovens¹ § 73 b.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets tilkendegivelse fremgår nedenfor i forlængelse af afsnittet "Vejledning".

Vejledning

Generelt

Forsyningstilsynet oplyser vejledende, at tilsynet til enhver tid på eget initiativ eller i tilfælde af klage kan tage anvendelsen og indholdet af en branchevejledning op til vurdering efter lov nr. 690 af 8. juni 2018 om Forsyningstilsynet § 3, stk. 2, jf. elforsyningsloven § 73 b, 2. pkt.

Tilkendegivelsen erstatter ikke, at de enkelte netvirksomheder skal anmelde de metoder, som netvirksomhederne anvender til at beregne og fastsætte betingelser og vilkår, herunder priser, for deres ydelser til godkendelse hos Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 73 a, og metodebekendtgørelsens² § 1, stk. 2.

Netvirksomhederne er ikke bundet af Green Power Danmarks branchevejledning og kan således vælge at anmelde egne, individuelle metoder, eller de kan basere sig på Green Power Danmarks branchevejledning – helt eller delvist. Uanset skal den af hver enkelt netvirksomhed valgte metode anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse, jf. elforsyningslovens § 73 a, og metodebekendtgørelsens § 1, stk. 2 og § 4.

Hvis netvirksomhedens metode afviger fra branchevejledningen, skal virksomheden i sin anmeldelse specifikt redegøre for disse afvigelser, jf. metodebekendtgørelsens § 4.

Netvirksomhederne skal i den sammenhæng overveje sammenhængen mellem metoder baseret på den anmeldte branchevejledning og andre metoder, der har en sammenhæng dermed. Tilsynet henviser herved til afsnittet Metodens sammenhæng med den øvrige udvikling i tarifieringen længere nede.

Tidsbegrænsning og kommende branchevejledning

Forsyningstilsynet har taget den anmeldte branchevejledning til efterretning, men alene for en periode frem til udgangen af 2027 som følge af en række usikkerheder, som tilsynet har redegjort nærmere nedenfor i afsnittet "Forsyningstilsynets begrundelse for tilkendegivelsen".

Forud for at Forsyningstilsynet kan godkende metoder baseret på branchevejledningen uden tidsbegrænsning, ønsker tilsynet en mere dybdegående analyse fra Green Power Danmark af tarifieringen af de elkunder, som er omfattet af branchevejledningen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023 om elforsyning med senere ændringer

² Bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.

Formålet med en sådan analyse er at sikre, at tarifieringen af disse kunder afspejler de faktiske omkostninger for en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatør,

For at sikre den mest smidige proces for Forsyningstilsynets vurdering af sådanne metoder kan Green Power Denmark med fordel ledsage en ny anmeldelse af en branchevejledning, som kan danne baggrund for netvirksomhedernes metoder for tarifiering af A-høj, A-lav og B-høj kunder med direkte linjer, industrielle egen producenter eller samplacerede anlæg, med en analyse af omkostningsfordelingen mellem effektbetaling og energibaseret forbrugstarif. Analysen bør indeholde en redegørelse for, hvorfor vægtningen mellem effektbetalingen og energitariffen vurderes at afspejle omkostningerne hos en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatør, jf. herved elmarkedsforordningens³ artikel 18, stk. 1, 1. pkt. Redegørelsen bør så vidt muligt være underbygget af beregninger og det bagvedliggende datagrundlag.

Formålet med en sådan analyse fra Green Power Denmark vil dermed være at vise, dels hvorfor effektbetalingen er fastsat til at udgøre 75 pct. af den samlede tarifiering for de omfattede kunder, dels at vise, at en sådan vægtning afspejler de faktiske omkostninger, som en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatør vil have ved at forsyne kunder med tilsvarende forbrugs- og produktionsmønstre.

Analysen bør som led heri omfatte en opgørelse af de omkostninger, der kan henføres til de relevante kundekategorier, med en forklaring af hvordan fordelingen mellem effektbetaling og energitarif er fastlagt, samt hvilke antagelser og datagrundlag den fordeling bygger på.

Mere generelt vurderer Forsyningstilsynet, at en mere effektdrevet tarifiering kan være en mulig retning for fremtidig tarifudvikling. Tilsynet finder dog, at der fortsat mangler en begrundelse for, hvorfor en sådan ændring bør gælde generelt, og dermed ikke kun for de kundegrupper, der er omfattet af den anmeldte branchevejledning.

For at understøtte en mere smidig sagsbehandling ved en eventuel fremtidig anmeldelse af en branchevejledning, hvor en mere effektdrevet tarifiering gælder generelt, kan Green Power Denmark i samarbejde med netvirksomhederne med fordel intensivere arbejdet med at undersøge mulighederne for en mere effektdrevet tarifiering på tværs af alle kundekategorier i elnettet. Dette vil bidrage til at mindske risikoen for usaglig forskelsbehandling mellem kundegrupper.

Dette arbejde kan med fordel finde sted forud for, at Green Power Denmark til Forsyningstilsynet anmelder en branchevejledning, som kan træde i stedet for branchevejledning om Tarifmodel 3.0, som tilsynet tog til efterretning den 25. marts 2022 (sagsnummer 21/01039), og den branchevejledning, som tilsynet har taget til efterretning ved nærværende tilkendegivelse.

Ved udarbejdelse af kommende branchevejledninger bør Green Power Denmark være opmærksom på, at kriteriet i elmarkedsforordningen om, at omkostningerne afspejler

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 om det indre marked for elektricitet af 5. juni 2019 som senest ændret den 13. juni 2024

omkostningerne hos en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatør, alene er ét ud af flere kriterier, som Forsyningstilsynet påser overholdelsen af i sine tilsyn med branchevejledninger om netvirksomhedernes tarifmetoder.

Forsyningstilsynet forventer at indlede en dialog med Green Power Denmark i efteråret 2025 for at drøfte udmøntningen af anbefalingerne i dette vejledende afsnit.

Sagsfremstilling

Sagens forløb

Den 18. oktober 2023 anmeldte Green Power Denmark en branchevejledning til Forsyningstilsynets tilkendegivelse med henvisning til § 73 b i elforsyningsloven.

I perioden fra den 17. november 2023 til den 11. december 2024, har Forsyningstilsynet haft branchevejledningen i offentlig høring på tilsynets hjemmeside, jf. afsnittet "Høring" nedenfor.

Den 21. december 2023 sendte Forsyningstilsynet de indkomne høringssvar til Green Power Denmark.

Forsyningstilsynet og Green Power Denmark afholdt et møde den 22. januar 2024 for at drøfte branchevejledningen samt de indkomne høringssvar og Green Power Denmarks bemærkninger dertil.

Green Power Denmark fremsendte deres kommentarer til høringssvarene til Forsyningstilsynet den 26. januar 2024.

Forsyningstilsynet anmodede om provenuberegninger den 31. januar 2024, som Green Power Denmark fremsendte den 28. februar 2024.

Forsyningstilsynet har ved gennemgang af sagen stillet Green Power Denmark yderligere uddybende spørgsmål til branchevejledningen den 5. april 2024, som Green Power Denmark besvarede den 29. april 2024.

Forsyningstilsynet anmodede den 2. juli 2024 Green Power Denmark om et møde, da tilsynet stadig så nogle usikkerheder ved branchevejledningen. Mødet mellem Forsyningstilsynet og Green Power Denmark blev afholdt den 13. august 2024.

Den 15. august 2024 sendte Forsyningstilsynet en mail som opfølgning på mødet den 13. august, hvor også tilsynet anmodede om Green Power Denmarks skriftlige bemærkninger til tilsynets supplerende spørgsmål. Green Power Denmark svarede den 9. september 2024.

Den 7. oktober 2024 sendte Forsyningstilsynet yderligere spørgsmål til branchevejledningen til Green Power Denmark. Disse spørgsmål besvarede Green Power Denmark den 21. oktober 2024.

Den 11. december 2024 blev der afholdt et møde mellem Forsyningstilsynet og Green Power Denmark, hvor tilsynet orienterede Green Power Denmark om, at tilsynet for nuværende forventede at kunne tage den anmeldte branchevejledningen til efterretning for en tidsbegrænset periode, og at tilsynet ville udarbejde udkast til en tilkendegivelse, som tilsynet ville sende i høring hos Green Power Denmark og i offentlig høring. Tilsynet understregede, at sagen var vanskelig, og at tilsynet forventede kritiske svar ved tilsynets kommende offentlige høring over et sådant udkast, som tilsynet ville skulle forholde sig til, inden tilsynet kunne afslutte det igangværende tilsyn med den anmeldte branchevejledning.

Se endvidere afsnittet "Høring" nedenfor.

Indholdet af den anmeldte branchevejledning

Den anmeldte branchevejledning omfatter kunder, der er tilsluttet distributionsnettet på 10 kV-niveau eller højere, herunder kundekategorierne A-høj, A-lav og B-høj.

Green Power Denmark har oplyst, at formålet med branchevejledningen er en mere retvisende tarifiering af kunder med både forbrug og produktion, da den metode, derfor, som er indeholdt i branchevejledningen om Tarifmodel 3.0, som Forsyningstilsynet tog til efterretning den 25. marts 2022 (sagsnummer 21/01039, herefter Tarifmodel 3.0.) er forældet. Fremadrettet vil det ifølge Green Power Denmark være sådan, at tarifieringen i højere grad baseres på, hvor meget effekt kunden trækker i snitfladen til det kollektive elnet.

Rådighedstarif og –betaling

Ifølge Tarifmodel 3.0 betaler egenproducenter en rådighedstarif og –betaling, da de altid har adgang til nettet, selv på tidspunkter hvor deres egen produktion er lav, f.eks. en kold vinteraften. I Green Power Denmarks såkaldte principnotat for Tarifmodel 3.0 defineres egenproducenter som kunder, der producerer elektricitet med det formål helt eller delvist at dække deres eget energiforbrug, og som er tilsluttet eldistributionsnettet i den samme installation. Begrebet "egenproducent" er ikke defineret i elforsyningsloven. Egenproducenter adskiller sig ifølge Tarifmodel 3.0. fra almindelige forbrugere ved selv at producere el, hvilket alt andet lige vil reducere den mængde af el, som disse kunder trækker fra det kollektive elnet.

Formålet med rådighedstariffen og -betalingen var ifølge Green Power Denmark at sikre en omkostningsægte tarifiering for egenproducenter. Da netvirksomhedernes omkostninger til nettet primært dækkes via en kWh-afhængig forbrugstarif, og egenproducenter trækker mindre energi fra nettet, end hvis de ikke egenproducerede, betaler de mindre i kWh-tarif end almindelige forbrugere. Dog er der omkostninger forbundet med at forsyne egenproducenter. Det drejer sig om omkostninger ved at have nettet til rådighed. Rådighedstariffen/-betalingen skulle dække disse omkostninger og dermed sikre, at egenproducenter betaler for at have nettet til rådighed.

Forsyningstilsynet tog Tarifmodel 3.0 til efterretning for en periode frem til udgangen af 2027 ved en tilkendegivelse af 25. marts 2022 (journalnummer 21/01039). Den del af

tarifieringsmodellen, der angik rådighedstarif og rådighedsbetaling for egenproducenter, blev dog kun taget til efterretning for en periode frem til udgangen af 2023, jf. elforsyningslovens § 73 b. Forsyningstilsynet skrev dengang:

I den mellemliggende periode (det vil sige fra efter den 1. juli 2022 og frem til udgangen af 2023) kan der være tale om, at rådighedstarifiering og rådighedsbetaling for egenproducenter umiddelbart ikke opfylder kriteriet elforsyningslovens kriterie om omkostningsægte tarifiering. Årsagen til at Forsyningstilsynet alligevel vælger at tage den del, der vedrører rådighedsbetaling og rådighedstarifiering til efterretning i en tidsbegrænset periode efter den 1. juli 2022, er, at det, henset til det af Dansk Energi oplyste, kun har betydning for cirka 75 kunder, der efter den 1. juli 2022 vil overgå til rådighedsbetaling, og som for en periode vil blive tariferet lavere med rådighedsbetaling frem for rådighedstarifiering. Den tariffmæssige effekt for de øvrige cirka 3,2 mio. kunder vil være marginal. Dansk Energi har til Forsyningstilsynet oplyst, at den tariffmæssige effekt for de øvrige kunder vil være i prislejet 28 øre/årligt (ekskl. moms).

Tidsbegrænsningen er blevet udvidet ved efterfølgende tilkendegivelser fra Forsyningstilsynet, senest til udgangen af 2025 (journalnummer 24/02338) eller tidligere, såfremt tilsynet forinden har taget den anmeldte branchevejledning til efterretning, og tilsynet har godkendt netvirksomhedernes metoder baseret herpå, som herefter kan finde anvendelse, efter de gældende anmeldelses- og varslingsregler.

Ændringer i den anmeldte branchevejledning

Følgende priselementer bliver berørt og ændret i den anmeldte branchevejledning

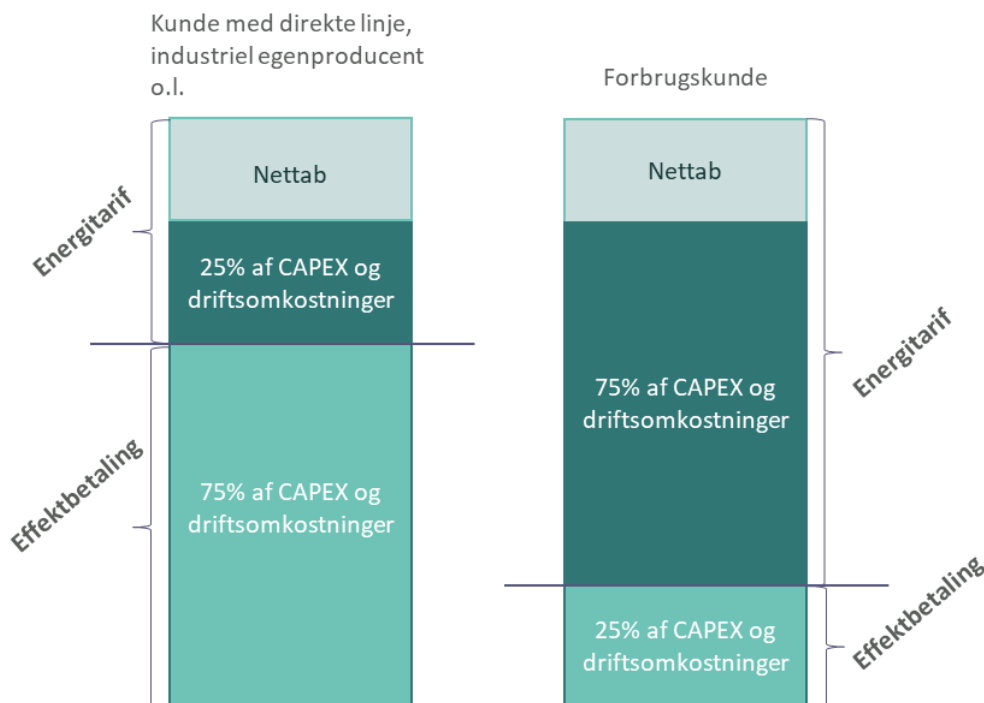
- Effektbetaling stiger fra 25 pct. til 75 pct. af kapitalomkostninger og driftsomkostninger
- Tidsdifferentieret forbrugstarif nedsættes fra 75 pct. til 25 pct. af kapitalomkostninger og driftsomkostninger

Følgende priselementer fra Tarifmodel 3.0 udgår ved den anmeldte branchevejledning for kundekategorierne A-høj, A-lav og B-høj:

- Rådighedstarif (ved produktionsanlæg over 50 kW)
- Rådighedsbetaling (ved produktionsanlæg til og med 50 kW).

Green Power Denmark har oplyst, at netvirksomhederne med en godkendt metode, der er baseret på den anmeldte branchevejledning, i højere grad vil kunne tarifere med udgangspunkt i kundens maksimale effekttræk. Green Power Denmark angiver dermed, at tarifieringen således vil bero på, hvor meget effekt, og dermed kapacitet, kunden har behov for, frem for hvor meget energi kunden trækker. Ifølge Green Power Denmark medfører dette, at rådighedstariffen bliver overflødig som en betaling for at have nettet til rådighed.

ILLUSTRATION 1 | OMKOSTNINGSFORDELING MELLEM EFFEKTBETALING OG ENERGIBASEREDE FORBRUGSTARIF FOR A-HØJ-, A-LAV- OG B-HØJ-KUNDER

Kilde: Green Power Denmark: Metodeanmeldelse, Figur 2 - Illustration af idealiseret omkostningsfordeling mellem effektbetaling og energibaserede forbrugstarif for A-høj-, A-lav- og B-høj-kunder

Forsyningstilsynet vil i de følgende fire afsnit gennemgå prislelementerne i Green Power Denmark's anmeldte branchevejledning.

1. Effektbetaling

Ifølge Tarifmodel 3.0 er effektbetaling en fast årlig betaling pr. installation for kundekategorierne B-høj, A-lav og A-høj. Den er baseret på kundens (brutto-) effekttræk opgjort pr. 1. august året før, baseret på data et år tilbage.

Effektbetalingen beregnes ud fra en pris på effekt og kundens effekttræk. Ved opgørelsen af effekttræk anvendes måledata for en årsperiode ad gangen, gående fra 1. august ét år til 1. august det følgende år. Disse data bestemmer den effektbetaling, kunden skal have fra 1. januar

Green Power Denmark angiver i den anmeldte branchevejledning, at effektbetalingen i højere grad blive baseret på kundens maksimale effekttræk og kapacitetsbehov fra el-nettet frem for den faktiske energiforbrugsmængde.

I Tarifmodel 3.0 er effektbetalingen fastlagt til at dække 25 pct. af netvirksomhedens kapital- og driftsomkostninger for kundekategorierne A-høj, A-lav og B-høj. For kunder omfattet af den anmeldte branchevejledning er effektbetalingen imidlertid forhøjet i forhold til udgangspunktet i Tarifmodel 3.0.

Således allokeres nu 75 pct. af kapital- og driftsomkostningerne til effektbetalingen for de berørte kunder, hvilket i praksis indebærer en tredobling af effektbetalingen opgjort i absolut værdi.

2. Forbrugstarif

I Tarifmodel 3.0 defineres forbrugstariffen som en afgift baseret på kundens kWh-træk fra elnettet, der finansierer omkostningerne ved anvendelsen af eldistributionsnettet. Trods betegnelsen "forbrugstarif" opkræves betalingen på baggrund af kundens samlede brutto-energitræk, uanset om energien anvendes til slutforbrug. Forbrugstariffen fungerer som en basistarif for den pågældende kundekategori og er tidsdifferentieret.

Da effektbetalingen i den anmeldte branchevejledning dækker en større andel af omkostningerne til den fysiske infrastruktur end for ordinære kunder i samme kategori, reduceres det tilsvarende bidrag til disse omkostninger via den energibaserede forbrugstarif. 25 pct. af omkostningerne allokeres til drift, afskrivning og forrentning af infrastrukturen til den energibaserede forbrugstarif for de berørte kunder.

3. Indfødningsstarif

Egenproducenter betaler, hvis deres produktionsanlæg ikke er omfattet af aftagepligten i VE-lovens⁴ § 52, en energibaseret indfødningsstarif for den strøm, der fødes ind på nettet. Dette følger af Green Power Danmarks branchevejledning om producentbetaling, som Forsyningstilsynet har taget til efterretning den 24. juni 2022 (journalnummer 22/00445) for en periode indtil 31. december 2026.

4. Egenproducentabonnement

Egenproducenten betaler, ligesom alle øvrige kundegrupper, et abonnement, der dækker afskrivning og drift af måler(e) samt øvrige omkostninger, der knytter sig direkte til kundeforholdet. Egenproducentabonnementet er ifølge det oplyste fra Green Power Danmark højere end tilsvarende forbrugsabonnementer, fordi der er højere kunde-håndteringsomkostninger forbundet hermed. Hvis egenproducenten har et produktionsanlæg med en installeret effekt på over 50 kW, er egenproducenten produktionsmålt og betaler et abonnement herfor i tillæg til sit egenforbrugsabonnement. Dette abonnement følger ikke af branchevejledningen, men følger af Tarifmodel 3.0⁵.

⁴ Lov om fremme af vedvarende energi (Lovbekendtgørelse nr. 1031 af 6. september 2024)

⁵ Principnotat Tarifmodel 3.0

Metodens indvirkning på øvrige kunder

Green Power Denmark har beregnet, at de nuværende kunder omfattet af metoden på A-lav og B-højniveau alt andet lige vil opleve en reduktion i deres årlige tariffbetaling. Dette skyldes, at industrielle egenproducenter generelt har et højere antal fuldlasttimer sammenlignet med gennemsnittet for industrielle forbrugere.

For at kompensere for de reducerede omkostninger i de relevante kundekategorier vil Green Power Denmark forhøje energitariffen for træk for alle kunder i kategorien, herunder både forbrugere og egenproducenter. Ifølge Green Power Denmarks beregninger vil dette medføre en gennemsnitlig stigning i forbrugstariffen på 0,6 øre/kWh for A-lav kunder og 0,7 øre/kWh for B-høj kunder.

Metodens sammenhæng med den øvrige udvikling i tarifieringen

Den 10. juli 2023 anmeldte Green Power Denmark en branchevejledning om dynamisk 12-måneders effektbetaling til Forsyningstilsynet under henvisning til elforsyningslovens § 73 b. Forsyningstilsynet tog branchevejledningen for dynamisk 12-måneders effektbetaling til efterretning i en tilkendegivelse af den 21. december 2023 (sagsnummer 23/01546)

Den anmeldte branchevejledning for tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg ændrer opgørelsen af afregningsgrundlaget for Tarifmodel 3.0, men påvirker ikke selve beregningen af effektbetalingens takststørrelse. Effektbetalingstakster, der er fastsat efter den anmeldte metode for tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg, vil derfor også blive anvendt på det nye afregningsgrundlag, når netvirksomheder tager tarifmetoder baseret på branchevejledningen om den dynamiske 12-måneders effektbetaling i anvendelse efter godkendelse af Forsyningstilsynet. Metodens øvrige indhold forbliver uændret.

Høring**Høring over branchevejledningen for tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg**

Forsyningstilsynet har haft branchevejledningen, som Green Power Denmark anmeldte den 18. oktober 2023, i offentlig høring på Forsyningstilsynets hjemmeside i perioden fra den 17. november 2023 til den 11. december 2023⁶. Det har givet interessenter mulighed for at komme med bemærkninger til den anmeldte branchevejledning.

Forsyningstilsynet har modtaget høringssvar fra følgende ni aktører:

- Better Energy
- Dansk Erhverv
- Dansk Fjernvarme
- Dansk Solcelleforening
- EC Power

⁶ [Link til høring](#)

- Energifællesskaber Danmark
- European Energy
- Landbrug og Fødevarer
- TEKNIQ Arbejdsgiverne

Forsyningstilsynet har sendt høringssvarene til Green Power Denmark den 21. december 2023. Tilsynet modtog den 26. januar 2024 Green Power Denmarks bemærkninger hertil.

I det følgende er de høringssvarene refereret, for så vidt som Forsyningstilsynet har anset dem for relevante for nærværende tilkendegivelse. I afsnittet "Forsyningstilsynets begrundelse for tilkendegivelsen nedenfor har Forsyningstilsynet forholdt sig til de modtagne høringssvar.

Rådighedstariffens afskaffelse

Blandt høringssvarene er der en bred enighed om afskaffelsen af rådighedstariffen.

Egenproducenter og øvrige kunder med samme egenskaber

Flere høringssvar bemærker, at kunder med egenproduktion bør tariferes på samme måde som øvrige netkunder.

Green Power Denmark anerkender ønsket og peger på en mere ensrettet tarifstruktur som en langsigtet målsætning. Tarifmodel 3.0 tillader dog ikke en fuld harmonisering på nuværende tidspunkt. Dvs. at modellen stadig opererer med nogle særlige tarifelementer for egenproducenter, fordi metoden til fordeling af omkostninger endnu ikke er fuldt ud baseret på individuel belastning af nettet. Med branchevejledningen foreslåede metode ændres balancen mellem eksisterende tarifelementer for at sikre en mere omkostningsægte tarifiering af kunder med direkte linjer og industriel egenproduktion, hvilket muliggør afskaffelsen af rådighedstariffen. Kunder med egenproduktion vil fremover kun betale for effektforbrug og tidstarif, hvilket sikrer, at betalingen baseres på det faktiske forbrug i snittet til elnettet.

Green Power Denmark peger på, at et hensyn til øvrige forbrugskunder tilsiger, at man fastholder den eksisterende tarifstruktur for A-høj, A-lav og B-høj-kunder med den anmeldte branchevejledning. Green Power Denmark forventer dog, at tarifstrukturen efter 2027 vil ændres, så effektbetalingen kommer til at udgøre en større andel af tarifieringen for alle forbrugskunder. En sådan ændring kræver dog yderligere analyser og en gradvis implementering.

Hensyn til eksisterende kunder

Et høringssvar understreger vigtigheden af, at en øget kapacitetsbetaling ikke påvirker eksisterende kunder urimeligt.

Green Power Denmark har hertil svaret, at de netop har udarbejdet en branchevejledning målrettet kunder med direkte linjer og industriel egenproduktion i stedet for en generel justering for alle forbrugskunder, og at er taget højde for, at nye kunder, såsom fremtidige PtX-anlæg, kan indgå.

Omkostningsægte tarifiering af egenproducenter

Flere aktører fremhæver, tariffen skal fastsættes på omkostningsægte vis, og at egenproduktion ikke medfører yderligere omkostninger for elnettet.

Green Power Denmark vurderer, at en primært energibaseret tarifiering ikke ville dække de omkostninger, som egenproducenter påfører nettet. Afskaffelsen af rådighedstariffen erstattes derfor af en effektbetaling, hvor kundernes bidrag afhænger af deres faktiske effekttræk. Dette sikrer en mere retvisende fordeling af netomkostningerne.

Ønske om større gennemsigtighed i netvirksomhedernes omkostninger

Et høringssvar efterlyser øget indsigt i netvirksomhedernes omkostningsstruktur, mens et andet høringssvar påpeger, at det kan være vanskeligt at gennemskue beregningsgrundlaget for de forskellige tarifelementer.

Green Power Denmark anerkender kompleksiteten og arbejder på en model, der vil gøre beregningerne mere tilgængelige for aktører.

Høring over Forsyningstilsynets udkast til tilkendegivelse om branchevejledningen for tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg

Forsyningstilsynet sendte et udkast til tilkendegivelse i høring hos Green Power Denmark den 25. maj 2025 med en tre ugers høringsfrist.

Green Power Denmark besvarede høringen den 12. juni 2025 og bemærkede i høringssvaret, at den tidsbegrænsede gyldighed frem til udgangen af 2027 vurderes at være relativt kort. I forlængelse heraf opfordrede Green Power Denmark til, at branchevejledningen om tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg og branchevejledningen om Tarifmodel 3.0 kobles sammen, idet branchevejledningen for anlæg med direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg erstatter rådighedsbetalingen og -tariffen for større kunder efter Tarifmodel 3.0.

Green Power Denmark bemærker endvidere i sit høringssvar, at ordlyden i Forsyningstilsynets udkast til tilkendegivelse visse steder kan give anledning til misforståelser om, tilsynet vurderer, at en tarifiering på baggrund en metode, som bygger på branchevejledningen vil afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger eller ej.

Green Power Denmark gør i sit høringssvar opmærksom på, at effektbetaling er relativt nyt i Danmark, hvorfor der aktuelt er begrænsede erfaringer. Green Power Denmark deler tilsynets opfattelse af behovet for en nærmere analyse, men understreger samtidig, at forholdet mellem energi- og effektbetaling ikke kan fastlægges ud fra en snæver bogholderimæssig tilgang. Green Power Denmark anbefaler på den baggrund, at Green Power Denmark frem mod anmeldelsen af en Tarifmodel 4.0 tager en dialog med Forsyningstilsynet om fastlæggelsen af split mellem energi- og effekt-baserede tarifelementer.

Endelig anfægter Green Power Denmark, at en bredere indførelse af effektbetaling nødvendigvis vil reducere risikoen for diskrimination mellem kundegrupper.

Forsyningstilsynets vurdering af de modtagne høringssvar

Forsyningstilsynet har forholdt sig til de modtagne høringssvar i afsnittene "Vejledning" længere oppe og "Forsyningstilsynets begrundelse for tilkendegivelsen" længere nede.

Retsgrundlag

I det følgende gennemgås de bestemmelser i lovgivningen, der har betydning og relevans for Forsyningstilsynets tilsyn med den anmeldte branchevejledning for tarifiering af direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg.

Elforsyningsloven⁷

En direkte linje er i elforsyningsloven defineret på følgende måde:

§ 5. I denne lov forstås ved følgende:

[...]

8) *Direkte linje*: Elektricitetsforbindelse, der ikke etableres, vedligeholdes eller ejes af en net- eller transmissionsvirksomhed, og som er beregnet til direkte levering af elektricitet fra en virksomheds elproduktionsanlæg til virksomhedens egne faciliteter eller dattervirksomheder eller bestemte under, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet.

[...]

Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger. En standardiseret vejledning er brancheorganisationens anbefaling til retningslinjer på et givent område. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger (branchevejledninger), jf. elforsyningslovens § 73 b, der er sålydende:

§ 73 b. Energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser. Forsyningstilsynet fører tilsyn med sådanne standardiserede vejledninger efter regler fastsat af tilsynet.

Forsyningstilsynets tilsyn med branchevejledninger om fastsættelse af tariffer sker for at sikre, at netvirksomhedernes korrekte anvendelse af vejledningerne vil føre til tariffer/priser, der er i overensstemmelse med elforsyningslovens og elmarkedsforordningens regler om prisfastsættelse for netvirksomhedernes ydelser. Det fremgår om Forsyningstilsynets tilsyn med branchevejledninger følgende af lovbemærkninger til elforsyningslovens § 73 b:

Der foreslås indsat en ny § 73 b i elforsyningsloven, således at det præciseres, at Energitilsynet har hjemmel til at føre tilsyn med energibrancheorganisationernes standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer, almindelige leveringsbetingelser samt tekniske betingelser mv. Der vil eksempelvis godt kunne være tale om godkendelse af standardinvesteringsbidrag, der skal

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023 om elforsyning med senere ændringer

dække en del af netvirksomhedernes og transmissionsselskabernes engangsomkostninger til investeringer, herunder investeringer i ledningsnet. Den foreslåede bestemmelse gør det også klart, at bl.a. bestemmelserne i konkurrencelovens § 6 (konkurrencebegrænsende aftaler) og § 11 (misbrug af dominerende stilling) ikke finder anvendelse, jf. konkurrencelovens § 2, stk. 2, på standardiserede vejledninger udarbejdet af energibranchens organisationer. Det er ikke hensigten, at Energitilsynets tilsyn med brancheorganisationernes standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer, betingelser m.v. skal træde i stedet for den enkelte virksomheds anmeldelse til Energitilsynet af priser, tariffer og betingelser for ydelser efter lovens § 76, stk. 1, nr. 1, som bliver nr. 2, eller den enkelte virksomheds anmeldelse af metoder til fastsættelse heraf efter den nye § 76, stk. 1, nr. 1. Med den nye § 73 b præciseres det blot, at Energitilsynet også har mulighed for at føre tilsyn med standardiserede vejledninger, som er udarbejdet af brancheorganisationer, og som den enkelte virksomhed måtte vælge at anvende som udgangspunkt for tariffastsættelsen eller for fastsættelsen af metoder for tariffastsættelsen. Efter forslaget er det Energitilsynet, som skal forestå den nærmere udmøntning af reglerne om tilsyn.

Energitilsynet – og nu Forsyningstilsynet – har ikke fastsat nærmere regler for sit tilsyn efter § 73 b. Efter langvarig og fast administrativ praksis, både før og efter at bestemmelsen i § 73 b om tilsyn med branchevejledninger i 2004 blev indsat i elforsyningsloven, har Forsyningstilsynet udmøntet sit tilsyn med energibranchens standardiserede vejledninger (branchevejledninger) om netvirksomheders tarifiering i form af en tilkendegivelse om, hvorvidt Forsyningstilsynet vurderer, at netvirksomhedernes korrekte anvendelse af branchevejledningen vil føre til fastsættelse af tariffer (priser), der er i overensstemmelse med lovgivningens regler om prisfastsættelse. I givet fald afsluttes tilsynet ved, at Forsyningstilsynet tager branchevejledningen til efterretning. Se nærmere herom i afsnittet "Metodebekendtgørelsen" nedenfor.

Netvirksomhederne skal udarbejde og offentliggøre metoder for prisfastsættelse af deres ydelser. Metoderne skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet, inden metoderne må anvendes af netvirksomhederne. Formålet med godkendelse er, at sikre, at metoderne er i overensstemmelse med elforsyningslovens og elmarkedsforordningens regler om prisfastsættelse. Af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, jf. § 76, stk. 1, nr. 1, fremgår følgende:

§ 73 a

Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet, herunder for levering af ydelser til de kollektive elforsyningsvirksomheder, fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet

[...]

§ 76

De kollektive elforsyningsvirksomheder skal til Forsyningstilsynet anmelde

1) de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet, herunder tariffer, jf. § 73 a.

Netvirksomhedernes priser for deres ydelser skal fastsættes efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger, som de enkelte køberkategorier af netbrugere giver anledning til, jf. elforsyningslovens § 73, stk. 1, der er sålydende:

§ 73. De kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser efter §§ 69-71 skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for elektricitet. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er tilladt over for elproducenter. Prisdifferentiering på bag-

grund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt i særlige tilfælde over for elkunder. Prisdifferentiering på baggrund af en geografisk afgrænsning er kun tilladt over for elkunder tilsluttet elnettet på 10 kV-spændingsniveau og opefter og over for lokale sammenslutninger af netbrugere på alle spændingsniveauer.

Henvisningen i elforsyningslovens § 73, stk. 1, til elmarkedsforordningen er indsat i elforsyningsloven ved lov nr. 2196 af 29. december 2020 om ændring af lov om elforsyning. Af lovbemærkningerne til ændringsloven fremgår, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelse skal ske. Af de almindelige bemærkninger til ændringsloven fremgår blandt andet:

Baggrunden for den foreslåede indsættelse af en henvisning til elmarkedsforordningens artikel 18 i § 73, stk. 1, 1. pkt., er, at elmarkedsforordningens artikel 18 fastsætter nærmere bestemmelser om, hvorledes prisfastsættelsen af de kollektive elforsyningsvirksomheders ydelser skal ske. Ved indsættelse af en henvisning til artikel 18 i elmarkedsforordningen, gøres det således klart, at den nærmere regulering af prisfastsættelsen reguleres ved elmarkedsforordningen. [...]

Ved den foreslåede ændring forventes det, at de kollektive elforsyningsvirksomheders priser, herunder tariffer i høj grad vil bestå uændret. Ændringen vil betyde, at der som følge af elmarkedsforordningens artikel 18, vil skulle tages stilling til flere forhold ved fastsættelsen af nye metodeanmeldelser. Dette kan betyde, at fordelingen af prisen, herunder tariffen på de forskellige køberkategorier efter en ny metodeanmeldelse efter elmarkedsforordningens artikel 18, kan variere fra fordelingen i dag.

[...]

Netvirksomheders fastsættelse af deres priser, herunder tariffer, er reguleret i såvel elforsyningsloven som Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni om det indre marked for elektricitet (omarbejdning), herefter benævnt elmarkedsforordningen.

Elmarkedsforordningen⁸

Artikel 18 i elmarkedsforordningen indeholder en række bestemmelser om netvirksomhedernes fastsættelse af priser for adgangen til og brugen af distributionsnettet. Bestemmelsen regulerer bl.a. hvad der indgår i fastsættelsen af prisen, og hvorledes beløbet fordeles blandt brugere.

Forordningens artikel 18 er sålydende

Artikel 18

Afgifter for netadgang samt brug og styrkelse af net

1. Afgifter, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, skal afspejle omkostningerne, være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. Disse afgifter omfatter ikke ikke relaterede omkostninger, der støtter ikke relaterede politiske målsætninger.

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet med seneste ændringer af 16. juli 2024

Uden at det berører artikel 15, stk. 1 og 6, i direktiv 2012/27/EU og kriterierne i bilag XI til nævnte direktiv, skal den metode, der anvendes til at bestemme netafgifterne, på neutral vis understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug. Uden at det berører denne artikels stk. 3, må disse afgifter ikke være afstandsrelaterede.

2. Tarifmetoder skal:

a) afspejle transmissionssystemoperatørers og distributionssystemoperatørers faste omkostninger og skal tage hensyn til både kapital- og driftsudgifter for at tilvejebringe passende incitamenter for transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører på både kort og lang sigt, herunder foregribende investering, med henblik på at øge effektiviteten, herunder energieffektiviteten

b) fremme markedsintegration, integration af vedvarende energi og forsyningssikkerhed

c) understøtte anvendelse af fleksibilitetstjenester og gøre det muligt at anvende fleksible tilslutninger

d) fremme effektive og rettidige investering, herunder løsninger til optimering af det eksisterende net

e) fremme energilagring og fleksibelt elforbrug og dermed forbundne forskningsaktiviteter

f) bidrage til opfyldelsen af de mål, der er fastsat i de integrerede nationale energi- og klimaplaner, reducere miljøpåvirkningen og fremme offentlighedens accept, og

g) lette innovation i forbrugeres interesse inden for områder såsom digitalisering, fleksibilitetstjenester og sammenkobling, navnlig for at udvikle den infrastruktur, der er nødvendig for at nå minimumsmålet for sammenkobling af elnettet for 2030 fastsat i artikel 4, litra d), nr. 1), i forordning (EU) 2018/1999.

3. Størrelsen af producenttariffer eller slutkundetariffer eller begge skal, hvor det er hensigtsmæssigt, udsende lokaliseringsbestemte investeringssignaler på EU-plan, f.eks. incitamenter via tarifstrukturen til at reducere belastningsomfordelingsomkostningerne og omkostningerne ved styrkelse af elnettet, og tage hensyn til omfanget af nettab og kapacitetsbegrænsninger samt investeringsomkostninger ved infrastruktur.

4. Ved fastsættelse af afgifterne for netadgang skal følgende tages i betragtning:

a) betalinger og indtægter, der skyldes ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører

b) de faktisk foretagne og modtagne betalinger samt betalinger forventet for fremtidige perioder, skønnet på baggrund af tidligere perioder.

5. Fastsættelse af afgifterne for netadgang i henhold til denne artikel berører ikke afgifter i forbindelse med håndtering af kapacitetsbegrænsninger som omhandlet i artikel 16.

6. Der lægges ikke nogen særlig netafgift på individuelle transaktioner med henblik på budområdeoverskridende handel af elektricitet.

7. Distributionstariffer skal afspejle omkostninger under hensyntagen til systembrugeres, herunder aktive kunders, brug af distributionsnettet. Distributionstariffer kan indeholde elementer med relation til nettilslutningsmuligheder og kan differentieres på grundlag af systembrugeres brugs- eller produktionsprofiler. Hvor medlemsstaterne har iværksat indførelsen af intelligente målersystemer, skal de regulerende myndigheder overveje tidsdifferentierede nettariffer, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoder for disse, i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944, og tidsdifferentierede nettariffer kan, hvor det er hensigtsmæssigt, indføres til at afspejle anvendelsen af nettet på en for slutkunden gennemsigtig, omkostningseffektiv og forudsigelig måde.

8. Transmissions- og distributionstarifmetoder skal give transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører incitamenter til den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net, herunder gennem indkøb af tjenester. De regulerende myndigheder anerkender til dette formål relevante omkostninger som berettigede, herunder omkostninger i forbindelse med foregribende investeringer, medtager disse omkostninger i transmissions- og distributionstariffer og indfører, hvis det er relevant, præstationsmål for at give transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører incitamenter til at forøge systemets samlede effektivitet i deres net, herunder gennem energieffektivitet, anvendelse af fleksibilitetstjenester og udvikling af intelligente net og intelligente målersystemer.

9. For at afbøde risikoen for opsplitning af markedet forelægger ACER senest den 5. oktober 2019 en rapport om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, idet der tages hensyn til særlige nationale forhold. Den pågældende rapport om bedste praksis behandler mindst:

- a) den tarifkvotient, der gælder for producenter, og tariffer for slutkunder
- b) de omkostninger der skal dækkes af tariffer
- c) tidsdifferentierede nettariffer
- d) lokaliseringsbestemte signaler
- e) forholdet mellem transmissions- og distributionstariffer
- f) metoder, der skal fastsættes efter høring af relevante interessenter, til sikring af gennemsigtighed i forbindelse med tariffastsættelse og -struktur, herunder foregribende investering, der er i overensstemmelse med relevante EU-energimål og nationale energimål, og under hensyntagen til fremskyndelsesområderne som fastsat i henhold til direktiv (EU) 2018/2001
- g) grupper af netbrugere, der er omfattet af tariffer, herunder, hvor det er relevant, disse gruppers kendetegn, forbrugsmønstre og enhver tariffritagelse
- h) tab i høj-, mellem- og lavspændingsnet.
- i) incitamenter til effektiv netinvestering, herunder ressourcer, der giver fleksibilitet, og fleksible tilslutningsaftaler.

ACER ajourfører sin rapport om bedste praksis mindst hvert andet år.

10. De regulerende myndigheder tager behørigt hensyn til rapporten om bedste praksis, når de fastsætter eller godkender transmissions- og distributionstariffer eller metoderne herfor i overensstemmelse med artikel 59 i direktiv (EU) 2019/944.

Den i artikel 18, stk. 9, omtalte rapport fra ACER om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, som Forsyningstilsynet efter artikel 18, stk. 10, skal tage behørigt hensyn til ved godkendelse af netvirksomhedernes tarifieringsmetoder, er senest udgivet i marts 2025. Se nærmere om enkelte elementer fra ACERs rapport om bedste praksis nedenfor.

ACER-rapport om praksis for nettariffer⁹

ACER har senest i rapport af marts 2025 udtalt en række anbefalinger, som Forsyningstilsynet skal tage behørigt hensyn til, når Forsyningstilsynet træffer afgørelse om tarifmetoder, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 10.

ACER anbefaler, at de nationale reguleringsmyndigheder – i Danmark Forsyningstilsynet, bør¹⁰:

- Øge gennemsigtigheden og muliggøre sammenlignelighed af nettarifmetoder
- Sikre ikkediskrimination blandt netbrugere
- Sikre at tarifmetoderne afspejler omkostningerne og giver effektive prissignaler

Rapporten bemærker, at en netbruger bør betale de omkostninger, som denne giver anledning til. Det er af rapporten sålydende¹¹:

In order to ensure cost-reflectivity and avoid market distortions, the cost caused by a network user should be properly reflected in its charges and all network users should contribute to the network costs unless the non-payment is justified with system beneficial impacts or by the fact that the corresponding costs are already paid by these users via other means.

Desuden fremgår det, at tarifmetoder neutralt skal understøtte den langsigtede systemeffektivitet, og tarifmetoderne skal blandt andet afspejle omkostningerne. Rapporten bemærker her¹²:

Under the EU regulatory framework, network tariffs applied by network operators shall be cost-reflective and non-discriminatory, take into account the need for network security and flexibility, reflect actual costs and be applied in a non-discriminatory manner. Tariff methodologies shall provide appropriate incentives to the transmission system operators ('TSOs') and distribution system operators ('DSOs') to facilitate market integration, security of supply, efficient investments and innovation. They shall neutrally support overall system efficiency, not discriminate (positively or negatively) against production, energy storage and aggregation; and avoid creating disincentives for self-generation, self-consumption or participation in demand response

Yderligere påpeger ACER i rapporten, at fastsættelsen af tariffer er kompleks, og at der ikke findes én metode, som henholdsvis passer til alle situationer eller løser alle udfordringer. ACER bemærker¹³:

Tariffs can be designed in multiple ways. Each tariff design requires a balance between various tariff-setting principles, including cost-recovery, cost-reflectivity, efficiency, non-discrimination, transparency, non-distortion, simplicity, stability, predictability and sustainability. Tariff setting is complex and there is no 'one-design-fits-all' or 'one-design-solves-all' solution as NRAs may identify different approaches as most suitable in each national context. In particular, in rapidly evolving energy systems, it requires a regular reassessment of whether the tariff methodologies continue to be appropriate.

⁹ <https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/2025-ACER-Electricity-Net-work-Tariff-Practices.pdf>

¹⁰ ACER, "report on network tariff practices", 2025, s. 8 pkt. 18.

¹¹ ACER, "report on network tariff practices", 2025, s. 28 pkt. 79.

¹² ACER, "report on network tariff practices", 2025, s. 9 pkt. 23.

¹³ ACER, "report on network tariff practices", 2025, s. 10 pkt. 25.

Metodebekendtgørelsen¹⁴

Efter § 73 a, stk. 3, i elforsyningsloven, kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer/priser. Ministerens beføjelser efter § 73 a, stk. 3, er delegeret til Energistyrelsen, der har udmøntet bestemmelsen i bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v., herefter benævnt "metodebekendtgørelsen".

Metodebekendtgørelsen bestemmer i § 1, stk. 1 og 2, at netvirksomhederne skal anmelde deres prismetoder til Forsyningstilsynet, der skal godkende metoderne forud for, at netvirksomhederne må anvende metoderne. Af § 4 fremgår det, at netvirksomhederne kan basere deres metoder på branchevejledninger:

§ 1. Netvirksomheder, regionale transmissionsvirksomheder og Energinet.dk skal anmelde de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for deres ydelser, herunder tariffer, til Energistilsynets godkendelse.

§ 4. Netvirksomheder og regionale transmissionsvirksomheder kan i deres anmeldelse basere sig på standardiserede metoder, der er entydigt fastlagt i branchevejledninger og lignende, idet virksomhederne i deres anmeldelse af metoden efter § 1 specifikt redegør for afvigelser fra standarden.

Stamdataregisterbekendtgørelsen¹⁵

Det følger af stamdataregisterbekendtgørelsen, at der er et krav til, at produktionsanlæg >50 kW bliver produktionsmålt. Bestemmelsen er sålydende:

§ 11 Elproduktionen for installationstilsluttede anlæg med en installeret kapacitet over 50 kW skal måles af netvirksomheden. Måling skal overholde Energinets forskrifter for elmåling, som er offentliggjort på Energinets hjemmeside www.energinet.dk.

Forsyningstilsynets begrundelse for tilkendegivelsen

Indledende betragtninger

Denne sag handler om Forsyningstilsynets tilsyn med Green Power Denmarks branchevejledning for direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg efter elforsyningslovens § 73 b. Det følger af bestemmelsen, at energibranchens organisationer kan udarbejde standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser m.v. for net- og transmissionsvirksomhedernes ydelser.

Forsyningstilsynet skal i sin vurdering af, om den anmeldte branchevejledning kan tages til efterretning, tage stilling til bl.a. om branchevejledningen vil føre til fastsættelse af tariffer (priser), der er i overensstemmelse med elmarkedsforordningens og elforsyningsloven regler om prisfastsættelse.

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 1085 af 20. september 2010 om netvirksomheders, regionale transmissionsvirksomheders og Energinet.dk's metoder for fastsættelse af tariffer m.v.

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 623 af 30. maj 2023 om stamdataregistret for elproducerende anlæg m.v.

Som det fremgår af afsnittet "Retsgrundlag" ovenfor, indeholder både elmarkedsforordningen og elforsyningsloven kriterier for tarifiering. Det fremgår af elforsyningslovens § 73, stk. 1, at kriterierne skal fortolkes "i overensstemmelse med" kriterierne i elmarkedsforordningens artikel 18.

Forsyningstilsynet har ved vurderingen af den anmeldte branchevejledning lagt til grund, at formålet med branchevejledningen for direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg er, at denne i højere grad afspejler de faktiske omkostninger for direkte linjer, industrielle egenproducenter og samplacerede anlæg end rådighedsbetalingen og rådighedstariffen gjorde.

Elmarkedsforordningen

Efter artikel 18, stk. 1, i elmarkedsforordningen, skal tariffer (priser), der opkræves af netoperatører for adgang til nettet blandt andet 1) afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger 2) være gennemsigtige og 3) anvendes uden forskelsbehandling. Det følger videre af elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, at den metode, der anvendes til at bestemme priserne, på neutral vis skal understøtte systemets samlede effektivitet på længere sigt i kraft af prissignaler til kunder og producenter og navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet og produktion forbundet på transmissionsniveauet. Netafgifterne må hverken indebære positiv eller negativ forskelsbehandling af energilagring eller aggregering og må ikke virke hæmmende for egenproduktion, egetforbrug eller deltagelse i fleksibelt elforbrug.

Forsyningstilsynet vurderer, at bestemmelsen i elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, bl.a. fastlægger et krav om, at tarifieringen skal være omkostningsægte. Dette kriterie følger også af elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt. På den baggrund finder Forsyningstilsynet, at kravet om omkostningsægthed i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt., tillige er indeholdt i artikel 18, stk. 1, i elmarkedsforordningen. Forsyningstilsynet har herved blandt andet lagt vægt på, at det af artikel 18, stk. 1, fremgår, at tarifferne skal afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger. Det fremgår videre af elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1, at tarifferne skal anvendes uden forskelsbehandling. Det er ikke defineret nærmere i forordningen, hvad der menes hermed, men Forsyningstilsynet vurderer, at kriteriet om, at tarifferne skal anvendes uden forskelsbehandling svarer til kriteriet om ikke-diskrimination i elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt. Videre fremgår det af artikel 18, stk. 1, at tarifferne skal være gennemsigtige.

Efter elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 8, skal distributionstarifmetoder give distributionssystemoperatører incitament til den mest omkostningseffektive drift og udvikling af deres net, herunder gennem indkøb af tjenester. De regulerende myndigheder anerkender til dette formål relevante omkostninger som berettigede, herunder omkostninger i forbindelse med foregribende investeringer, medtager disse omkostninger i distributionstariffer og indfører, hvis det er relevant, præstationsmål for at give distributionssystemoperatører incitament til at forøge systemets samlede effektivitet i deres net, herunder gennem energieffektivitet, anvendelse af fleksibilitetstjenester og udvikling af intelligente net og intelligente målersystemer.

Forsyningstilsynets opgaver i den henseende sker som led i indtægtsrammereguleringen, jf. herved elforsyningslovens § 69, hvorefter det er bestemt, at netvirksomheder skal fastsætte priser for deres ydelser i overensstemmelse med en indtægtsramme, som Forsyningstilsynet årligt fastsætter for hver netvirksomhed. Indtægtsrammen bliver fastsat med henblik på at dække netvirksomhedens omkostninger ved en effektiv drift af den bevillingspligtige aktivitet og forrentning af den investerede kapital. Denne praksis er tillige beskrevet i ACERs tarifrappport fra marts 2025, hvor ACER angiver følgende:

224. Pursuant to Article 59(1)(a) of Directive (EU) 2019/944, each NRA has the duty of fixing or approving network tariffs or their methodologies, or both.

225 Network tariff setting is the result of a three-step process

first, the allowed or target revenues of the system operators (including the remuneration method for TSO or DSO costs) are determined

second, the tariff structure is defined. • third, the costs/revenues are allocated to each of the tariff structure's items (i.e. charges paid by network users).

third, the costs/revenues are allocated to each of the tariff structure's items (i.e. charges paid by network users)

226. ACER considers it essential that NRAs are provided with sufficient regulatory control over the three steps in the tariff setting process in order to ensure that methodologies are free from any political or commercial interest, which is ensured by NRAs' independence guaranteed by EU law. [...]

På den baggrund er omkostningseffektivitet er ikke vurderet særskilt i nærværende afgørelse, som er truffet i medfør af elforsyningslovens § 73 b, jf. § 73, og elmarkedsforordningens artikel 18 og ikke i medfør af elforsyningslovens § 69 og bekendtgørelse nr. 1737 af 30. december 2024 om indtægtsrammer for netvirksomheder.

Efter elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 10, skal Forsyningstilsynet tage behørigt hensyn til ACERs rapport om bedste praksis for metoderne for transmissions- og distributionstariffer, jf. artikel 18, stk. 9. I den seneste rapport har ACER udtalt en række hensyn, som kan være relevante i forhold til denne tilkendegivelse.

Som det også fremgår af afsnittet "Retsgrundlag" ovenfor indeholder Elmarkedsforordningens artikel 18 en række yderligere kriterier af relevans for tariffastsættelsen. Disse er vurderet nedenfor, få så vidt som Forsyningstilsynet vurderer dem relevante for den anmeldte branchevejledning, som komplementerer andre af Green Power Denmark's branchevejledninger, bl.a. branchevejledningen om Tarifmodel 3.0, som omhandler tidsdifferentierede tariffer, jf. herved elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 7, 2. pkt.

Elforsyningsloven

Kriterierne i elforsyningslovens § 73 stk. 1, er, at kollektive elforsyningsvirksomheders prisfastsættelse af deres ydelser skal ske efter 1) rimelige, 2) objektive, 3) ikke diskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i elmarkedsforordningen.

Branchevejledningens overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18 stk. 1 og elforsyningslovens § 73, stk. 1

Forsyningstilsynet har vurderet branchevejledningen i forhold til de kriterier, der fremgår af elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73, stk. 1.

Som nævnt ovenfor i sagsfremstillingen, består den anmeldte branchevejledning af følgende hovedelementer:

- En opskalering af effektbetalingen.
- En reduktion af den tidsdifferentierede forbrugstarif.

Disse to elementer skal ses i sammenhæng og forstås som gensidigt afhængige. Opskaleringen af effektbetalingen udgør forudsætningen for, at den tidsdifferentierede forbrugstarif kan reduceres. Det bemærkes, at der i det følgende primært kan blive henvist til opskaleringen af effektbetalingen, da reduktionen af forbrugstariffen er en konsekvens heraf og derfor indgår i denne samlede vurdering.

På den baggrund vil vurderingen i de kommende afsnit omhandle hovedelementets forenelighed med de tidligere omtalte kriterier, hvor kriterierne i elforsyningslovens § 73 stk. 1, er 1) rimelige, 2) objektive, 3) ikke diskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kategorier af netbrugere giver anledning til i overensstemmelse med artikel 18 i elmarkedsforordningen. Kriterierne i elmarkedsforordningens artikel 18 stk. 1, er således, at afgifter, der opkræves af netoperatører for adgang til net, herunder afgifter for tilslutning til net, afgifter for brugen af net og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af net, skal 1) afspejle omkostningerne, 2) være gennemsigtige, 3) tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet, 3) afspejle de faktiske omkostninger for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger, 4) anvendes uden forskelsbehandling.

Det fremgår yderligere af ACERs rapport om bedste praksis på tarifområdet, at ACER bl.a. anbefaler, at de nationale reguleringsmyndigheder – i Danmark Forsyningstilsynet, bør¹⁶:

- Øge gennemsigtigheden og muliggøre sammenlignelighed af nettarifmetoder
- Sikre ikkediskrimination blandt netbrugere
- Sikre at tarifmetoderne afspejler omkostningerne og giver effektive prissignaler

Elmarkedsforordningens kriterier i artikel 18

Nedenfor vil hvert relevant kriterie i elmarkedsforordningens artikel 18 blive gennemgået.

¹⁶ ACER, "report on network tariff practices", 2025, s 18

Afspejle omkostningerne, herunder afspejle de faktiske omkostninger for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger

Som det fremgår ovenfor, skal den anmeldte branchevejledning afspejle omkostningerne, herunder afspejle de faktiske omkostninger for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger. Det betyder, at opskaleringen af effektbetalingen fra 25 pct. til 75 pct. og reduktionen af den tidsdifferentierede forbrugstarif fra 75 pct. til 25 pct. skal afspejle de faktiske omkostninger for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1 og elforsyningslovens § 73, stk. 1, 1. pkt. Green Power Denmark har som begrundelse for omlægningen fra 25/75 til 75/25 i vægtningen mellem effektbetaling og forbrugstarif oplyst, at netomkostninger i højere grad er forbundet med kundernes kapacitetsbehov. Der henvises til sagsfremstillingen for en nærmere gennemgang af deres bemærkninger.

Forsyningstilsynet har noteret sig i flere af høringssvarene, at det påpeges, at egenproducenter og egenproduktion ikke giver anledning til yderligere omkostninger for elnettet end almindeligt elforbrug og elproduktion.

Forsyningstilsynet har hertil noteret sig, at Green Power Denmark dertil har bemærket, at en ren eller primært energibaseret tarifiering betyder, at kunder med egenproduktion ikke vil betale tilstrækkeligt til at dække de omkostninger, som de giver anledning til.

Forsyningstilsynet kan ikke på det foreliggende grundlag afvise, at branchevejledningens element vedrørende en opskaleret effektbetaling er fastsat således, at omkostningerne på baggrund heraf afspejler de faktiske omkostninger for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger, men anerkender, at spørgsmålet om det faktiske snit på 75 pct. kan diskuteres.

Forsyningstilsynet bemærker hertil, at den specifikke gruppe af kunder, som bliver berørt af den anmeldte branchevejledning, er mere "effektdrevet" end andre kunder. Med andre ord: Deres egetforbrug og egenproduktion skaber større variation i effektbehovet. Forsyningstilsynet bemærker hertil, at disse kunders forbrug og produktion kan svinge markant, hvilket belaster elnettet betydeligt. Dette fører til øgede udgifter til netinfrastruktur og drift for netvirksomhederne, da elnettet skal dimensioneres til at håndtere spidsbelastninger. Derudover kræver det investeringer i kraftigere kabler, transformere og andre netforstærkninger, da behovet for at levere strøm i perioder med højeste forbrug stiger.

Det kan efter tilsynets vurdering derfor godt afspejle omkostningerne, at disse kunder skal betale 75 pct. i effektbetaling, men tilsynet anerkender, at der kan rejses et spørgsmål om, hvorvidt netop 75 pct. i tilstrækkelig grad afspejler de faktiske omkostningsforhold og udgør en rimelig og objektivt begrundet andel.

Det fremgår af branchevejledningen, at da effektbetalingen rummer et større bidrag til omkostningerne til den fysiske infrastruktur end for ordinære kunder i de samme kundekategorier, skal dette modsvares af et tilsvarende lavere bidrag til disse omkost-

ningsposter på den løbende forbrugstarif. 25 pct. af omkostningskategorierne vedrørende drift, afskrivning og forrentning af den fysiske infrastruktur lægges på den energibaserede forbrugstarif for de omfattede kunder.

Green Power Denmark har oplyst, at tarifieringen tilskynder kunder med høj samtidighed og lavt effekttræk til lavere netbetaling, hvilket efter deres vurdering bedre afspejler faktiske omkostninger. Se nærmere herom i sagsfremstillingen ovenfor. Forsyningstilsynet lægger Green Power Denmarks oplysninger til grund for vurderingen af dette spørgsmål, og finder, at en forbrugstarif på 25 pct. af omkostningerne godt kan afspejle omkostningerne. Tilsynet anerkender dog som før, at der kan rejses et spørgsmål om, hvorvidt netop 25 pct. i tilstrækkelig grad afspejler de faktiske omkostningsforhold og udgør en rimelig og objektivt begrundet andel.

Metoden for fastsættelsen af effektbetaling og forbrugstarif er nærmere beskrevet i branchevejledningen og sagsfremstillingen. Forsyningstilsynet bemærker, at provenuberegningen indeholder en korrektion for afvigelser i energiforbrug og effekttræk.

Green Power Denmark bemærker hertil, at et residual i beregningen reguleres over forbrugstarifferne indenfor kundekategorien. Både for de ordinære forbrugere og kunder omfattet af denne metode. Her sker en fordeling af et eventuelt residual mellem ordinære forbrugere i kundekategorien og kunder omfattet af denne metode baseret på kWh trukket fra nettet. Her tæller kWh trukket af kunder omfattet af denne metode med 1/3. Herefter indregnes den eventuelle regulering for residualen i kundekategoriens to forbrugstariffer for hhv. ordinære forbrugere og kunder omfattet af den anmeldte metode. Dermed vurderer Green Power Denmark, at det korrekte provenu opkræves for kundekategorien samlet set. Samtidigt fastholdes det forhold, at forbrugstariffen (ekskl. bidrag til nettab) for ordinære kunder omfattet metode er 1/3 af forbrugstariffen for ordinære forbrugere i samme kundekategori, ligesom effektbetalingen for kunder omfattet af denne metode er 3 gange højere end for forbrugerne i samme kundekategori.

Green Power Denmark oplyser afslutningsvist at forbrugstariffen vil rumme et bidrag til nettabsomkostningen. Denne er den samme pr. kWh for kunder omfattet af denne metode som for ordinære forbrugere i hver af kundekategorierne A-høj, A-lav og B-høj. Forbrugstariffen tidsdifferentieres, hvor tidsdifferentieringen sker efter lastzoneinddeling og efter skaleringsfaktorerne for A-høj, A-lav og B-høj-kunder, der er fastsat i tarifmodel 3.0, bilag 2.

Afregningsgrundlaget for forbrugstariffen er ligesom i tarifmodel 3.0 den bruttoleverede mængde el, kunden trækker fra det kollektive net.

Forsyningstilsynet vurderer, at det på det foreliggende grundlag ikke kan afvises, at branchevejledningens fordeling af omkostninger mellem kunder omfattet af den anmeldte branchevejledning og ordinære kunder i hver af kundegrupperne A-høj, A-lav og B-høj afspejler omkostningerne for en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatør. Tilsynet anerkender dog, at spørgsmålet kan diskuteres.

På baggrund af ovenstående usikkerheder godkender Forsyningstilsynet den anmeldte branchevejledning i en tidsbegrænset periode og alene frem til udgangen af udgangen af 2027, hvor Tarifmodel 3.0 udløber.

Gennemsigtighed

Forsyningstilsynet vurderer, at branchevejledningen er i overensstemmelse med kriteriet om gennemsigtighed, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1. Tilsynet lægger i denne vurdering vægt på, at branchevejledningen indeholder en klar beskrivelse af formålet med metoden, afgrænsningen af de omfattede kunder samt hvilke tarifelementer, der indgår, herunder niveauet for effektbetaling og forbrugstarif. Branchevejledningen forklarer, hvordan tarifieringen afspejler omkostningerne for de omfattede kundekategorier, og hvordan vægtningen mellem tarifelementerne ændres i forhold til tidligere praksis.

Tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet

Forsyningstilsynet vurderer, at branchevejledningen er i overensstemmelse med kravet om, at tarifieringen skal tage hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet, jf. elmarkedsforordningens artikel 18, stk. 1. Tilsynet lægger i denne vurdering vægt på, at metodeændringen med øget vægt på effektbetaling kan bidrage til at sende tydeligere prissignaler til kunder om deres effektræk, særligt i belastningstunge perioder. Det fremgår desuden af Green Power Danmarks redegørelse, at ændringen er tiltænkt at skabe incitament til en mere stabil og forudsigelig udnyttelse af nettet.

Tilsynet vurderer derfor, at branchevejledningen understøtter formålet om øget systemfleksibilitet og bidrager til en hensigtsmæssig dimensionering og belastning af elnettet. Der henvises til sagsfremstillingen for yderligere baggrund for metodens udformning og incitamenteffekter.

Anvendes uden forskelsbehandling

Forsyningstilsynet har bemærket, at flere hørings svar udtrykker bekymring for, at branchevejledningen medfører forskelsbehandling af de omfattede kunder sammenlignet med øvrige kunder i elnettet. Kritikken går på, at alle kunder bør tariferes efter de samme principper, hvorfor en forøget effektbetaling fra 25 pct. til 75 pct. udgør en ulovlig forskelsbehandling.

Green Power Denmark har oplyst, at forskelsbehandlingen er begrundet i forskelle i kundernes tekniske karakteristika og historisk tarifiering. Se høringsafsnittet og sagsfremstillingen.

Green Power Denmark argumenterer for, at ændringerne i højere grad vil resultere i, at de tariferede omkostninger afspejler de faktiske omkostninger, som kunder med direkte linjer, industriel egenproduktion og samplacerede anlæg giver anledning til, sammenlignet med den tarifiering, som der sker hos disse kundegrupper efter Tarifmodel 3.0. Desuden påpeger Green Power Denmark, at en tilsvarende udvikling forventes for de øvrige kundekategorier i fremtiden, hvor effektbetalingen vil udgøre en større andel af tarifieringen. Green Power Denmark skriver i en mail af den 9. september 2024:

Med en højere grad af kapacitetsbetaling vil det blive muligt hen ad vejen i højere grad at ensrette tarifieringen. Det er målet, at tarifieringens elementer ad åre bliver mere ensrettet blandt kunder med og uden egenproduktion.

Implementeringen er dog først målrettet denne specifikke kundegruppe, som ifølge Green Power Denmark giver anledning til mere effektdrevne omkostninger.

Forsyningstilsynet bemærker, at kundegrupper, som er omfattet af den anmeldte branchevejledning, udgør en relativt lille andel af de samlede netbrugere, hvilket understøtter en gradvis og afprøvende tilgang. Flere høringssvar tyder desuden på, at den valgte fremgangsmåde møder en vis opbakning blandt aktørerne.

På denne baggrund vurderer Forsyningstilsynet, at det er sagligt begrundet, at kunderne omfattet af branchevejledningen pålægges en højere effektbetaling. Der henvises i øvrigt til afsnittet "Vejledning" ovenfor.

Kriterierne i elforsyningslovens § 73

Ud over de ovenfor nævnte kriterier til tariffastsættelse i elmarkedsforordningens artikel 18 findes der tillige to yderligere kriterier i elforsyningslovens § 73 stk. 1. Det gælder kriterierne om rimelig og objektiv tariffastsættelse.

Rimelighed

Forsyningstilsynet har i denne vurdering taget stilling til, hvorvidt det er rimeligt at ændre vægtningen mellem effektbetalingen og den tidsdifferentierede forbrugstarif.

Forsyningstilsynet vurderer, at branchevejledningen indeholder en markant omlægning i tarifstrukturen. Green Power Denmark har oplyst, at der er tale om en afgrænset kundegruppe, og at ændringen er indført efter efterspørgsel fra aktørkredsen. Se nærmere herom i sagsfremstillingen.

Da der er tale om et relativt begrænset antal eksisterende kunder, finder Forsyningstilsynet det rimeligt, at Green Power Denmark indledningsvist oparbejder erfaring med effektbetaling for netop denne kundegruppe, som ifølge Green Power Denmark netop har et forbrugsmønster, der tilsiger en forhøjet effektbetaling.

Forsyningstilsynet vurderer på denne baggrund, at omlægningen i vægtningen mellem effektbetaling og den tidsdifferentierede forbrugstarif er rimelig. Tilsynet anerkender dog, at der kan rejses et spørgsmål om, hvorvidt 75 pct. for effektbetaling er retvisende og repræsentativt, hvad der er baggrund for, at branchevejledningen alene tages til efterretning indtil udgangen af 2027.

Objektivitet

Prisfastsættelsen skal ske efter objektive kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte kundekategorier giver anledning til, jf. elforsyningslovens § 73, stk. 1. Objektivitetsprincippet opstiller dermed et krav om forudsigelighed i prisfastsættelsen på baggrund af identificerbare og målbare kriterier.

Forsyningstilsynet vurderer, at prisfastsættelsen er fastsat efter objektive kriterier. Tilsynet lægger herved vægt på, at branchevejledningens afsnit 6 (*Fastsættelse af pris-elementer*) detaljeret beskriver udformningen af effektbetalingen og forbrugstariffen.

Herudover har Forsyningstilsynet lagt vægt på, at det fremstår sagligt begrundet, at de kunder, som er omfattet af branchevejledningen, giver anledning til en højere effektbetaling. Da kundegruppen er relativt lille, og branchevejledningen kun finder anvendelse for disse kunder, vurderer Forsyningstilsynet, at det er i overensstemmelse med objektivitetsprincippet, at Green Power Denmark indledningsvist anvender en forhøjet effektbetaling for netop disse kunder. Dette understøttes af Green Power Denmarks oplysning om, at de pågældende kunders forbrugsmønster tilsiger et større bidrag til effektbaserede omkostninger.

Sammenfatning

Forsyningstilsynet har vurderet den anmeldte branchevejledning ud fra de materielle kriterier, der er fastsat i dansk ret og EU-retten, og finder, at den anmeldte branchevejledning opstiller rimelige, objektive, ikke-diskriminerende, gennemsigtige kriterier og tager hensyn til behovet for netsikkerhed og fleksibilitet.

Hertil kommer, at den anmeldte branchevejledning efter Forsyningstilsynets vurdering indeholder væsentlige ændringer i tarifieringen for de omfattede elkunder, herunder en øget vægt på effektbetaling for kunder med direkte linjer og større egenproducenter.

Forsyningstilsynet vurderer, at der knytter sig en vis usikkerhed til det analytiske grundlag, der ligger til grund for branchevejledningen, særligt hvad angår dokumentationen for, at den valgte fordeling mellem effektbetalingen og energibaseret forbrugstarif i tilstrækkelig grad afspejler de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger.

Forsyningstilsynet vurderer, at en øget effektbetaling for den kundegruppe, som er omfattet af branchevejledningen, er i overensstemmelse med de materielle kriterier for tariffastsættelse som fastsat i elmarkedsforordningens artikel 18 og elforsyningslovens § 73, stk. 1. Forsyningstilsynet finder imidlertid, at de oplysninger, som Green Power Denmark er fremkommet med i forbindelse med nærværende tilsyn ikke giver Forsyningstilsynet et tilstrækkeligt grundlag for at vurdere, hvorfor fordelingen netop skal være 75 pct. og ikke eksempelvis 50 pct. eller 90 pct.

På denne baggrund finder Forsyningstilsynet alene grundlag for at tage branchevejledningen til efterretning frem til 31. december 2027. Forsyningstilsynet henviser endvidere til afsnittet "Tidsbegrænsning og kommende branchevejledning" ovenfor.

Forsyningstilsynet har udarbejdet denne tilkendegivelse under hensyntagen til bl.a. de høringssvar, som tilsynet har modtaget i forbindelse med de offentlige høringer, som er beskrevet ovenfor i afsnittet "Høring". Det i øvrigt anførte i høringssvarene kan efter tilsynets vurdering ikke føre til noget andet resultat.

Offentliggørelse af tilkendegivelsen

Denne tilkendegivelse vil blive offentliggjort på Forsyningstilsynets [afgørelsesdatabase](#).

Med venlig hilsen

Carsten Smidt
Direktør